

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства
Кафедра психології, педагогіки і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
М.І. Соловей
« 13 » вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Туристичні регіони світу

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	нормативна

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 – 2022
Семестр	I
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	іспит

КИЇВ – 2021

Розробник:

Лебедева І. М., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Схвалено на засіданні кафедри психології, педагогіки і туризму,
протокол № 15 від 22 червня 2021 року

Завідувач кафедри О. В. Матвієнко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету перекладознавства,
протокол № 12 від 23 червня 2021 року

Голова вченої ради факультету Л. Я. Зсня

1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм уявлення про сутність та основні закономірності туристично-рекреаційного районоутворення та районування, про розподіл світу на туристичні регіони, ознайомлення з комплексною характеристикою туристичних ресурсів Європейського, Азіатсько-Тихоокеанського, Американського, Африканського та Близькосхідного туристичних регіонів, з проблемами та перспективами розвитку туризму у цих регіонах.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення навчальної дисципліни: загальні знання з географії, всесвітньої історії, історії культури.

Здобувачі вищої освіти повинні:

3.1. *Знати* основні географічні та історичні поняття та категорії;

3.2. *Вміти* оперувати понятійно-категоріальним апаратом, користуватися науковими та методичними джерелами, робити аргументовані висновки.

3.3. *Володіти елементарними навичками* пошуку, систематизації, узагальнення інформації, роботи з джерелами, електронними ресурсами, виділення релевантної інформації, написання та оформлення реферативних повідомлень.

4. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Туристичні регіони світу» покликана допомогти здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ознайомитись з розподілом рекреаційно-туристичних ресурсів у світі.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів уявлення про сутність та основні закономірності туристично-рекреаційного районоутворення та районування, про розподіл світу на туристичні регіони та ознайомлення з комплексною характеристикою туристичних ресурсів цих регіонів.

Предметом дисципліни є розподіл світу на туристичні регіони та комплексна характеристика туристичних ресурсів цих регіонів. **Завданням** дисципліни є опанування здобувачами теоретичних аспектів туристично-рекреаційного районоутворення та районування, ознайомлення з принципами, покладеними в основу туристичного районування світу за версією UNWTO, а також з альтернативними концепціями розподілу світу на туристичні регіони. Вивчаючи дисципліну, здобувачі ознайомляться з комплексною характеристикою туристично-рекреаційних ресурсів Європейського, Азіатсько-Тихоокеанського, Американського, Африканського та Близькосхідного

туристичних регіонів, з проблемами і перспективами розвитку туризму у цих регіонах, а також з природними та історико-культурними ресурсами найбільш цікавих для туристів країн.

Курс «Туристичні регіони світу» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм складається з одного змістового модуля: **Теоретичні засади туристичного районування. Туристичні регіони світу.** У ньому висвітлюються методологічні засади туристичного районування та районування, а також подається комплексна характеристика туристичних регіонів світу.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 242 Туризм повинні

знати:

- теоретико-методологічні засади курсу та понятійний апарат навчальної дисципліни;
- теоретичні основи туристично-рекреаційного районування;
- сутність і принципи туристично-рекреаційного районування;
- систему туристичного районування світу за версією UNWTO;
- поділ туристичних регіонів світу на субрегіони (мезорегіони);
- різні концептуальні підходи до проблеми туристичного районування;
- туристично-рекреаційні ресурси Європейського, Азіатсько-Тихоокеанського, Американського, Африканського та Близькосхідного туристичних регіонів.

вміти:

- давати комплексну характеристику туристичних регіонів світу;
- здійснювати аналіз туристично-рекреаційного потенціалу території;
- аналізувати природні, суспільні та подієві туристичні ресурси туристичних регіонів;
- робити порівняльний аналіз туристичного потенціалу різних регіонів світу;
- визначати сприятливі та гальмівні чинники розвитку туризму у туристичних регіонах світу;
- визначати проблеми і перспективи розвитку туризму у туристичних регіонах світу.

володіти елементарними навичками:

- аналізу та оцінки туристично-рекреаційного потенціалу території;
- роботи з науковою та методичною літературою, електронними ресурсами;
- використання отриманих знань під час навчального процесу (в роботі з науково-методичними матеріалами, джерелами аналітичного, статистичного характеру, при підготовці відповідей на теми семінарських занять, при виконанні самостійної роботи) та навчальної практики.

5. Завданням вивчення дисципліни «Туристичні регіони світу» є теоретична та практична підготовка здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з проблематики туристичного районування світу, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміння їх презентувати.

ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК21. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК26. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1.	Теоретичні основи рекреаційно-туристичного районоутворення і районування	Лекції, семінарські заняття Методи: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладання; репродуктивний; самонавчання	Усне опитування, письмове опитування, модульна контрольна робота
1.2.	Розподіл світу на туристичні регіони за версією UNWTO, основні схеми туристичного районування світу	Лекції, семінарські заняття Методи: пояснювально-ілюстративний; проблемного викладання; репродуктивний; самонавчання	Усне опитування, письмове опитування, модульна контрольна робота
1.3.	Комплексну характеристику туристично-рекреаційних ресурсів регіонів світу, рекреаційну спеціалізацію	Лекції, семінарські заняття Методи: пояснювально-ілюстративний;	Усне опитування, письмове опитування, презентація та захист індивідуальних і

	регіонів	проблемного викладання; частково-пошуковий; репродуктивний; самонавчання	групових творчих проектів, модульна контрольна робота
2.	Уміти		
2.1.	Уміти здійснювати аналіз туристично-рекреаційного потенціалу території	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: проблемний; частково-пошуковий; діалогово-комунікаційний; самонавчання	Усне опитування, виконання та презентація індивідуальних і групових творчих проектів, модульна контрольна робота
2.2.	Уміти порівнювати якість туристично-рекреаційних ресурсів різних регіонів	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: проблемний; частково-пошуковий; діалогово-комунікаційний; самонавчання	Усне опитування, виконання та презентація індивідуальних і групових творчих проектів, модульна контрольна робота
3.	Комунікація		
3.1.	Володіння сучасними засобами комунікацій та інформації	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: частково-пошуковий; діалогово-комунікаційний; самонавчання	Усне опитування, виконання та презентація індивідуальних і групових творчих проектів
4.	Автономність і відповідальність		
4.1	Здатність самостійно аналізувати туристично-рекреаційний потенціал території	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: дослідницький; частково-пошуковий; діалогово-комунікаційний; самонавчання	Усне опитування, виконання та презентація індивідуальних і групових творчих проектів
4.2.	Здатність аналізувати різні концептуальні підходи до туристичного районування	Семінарські заняття, самостійна робота Методи: проблемний; частково-пошуковий; самонавчання	Усне опитування, виконання та презентація індивідуальних і групових творчих проектів, модульна контрольна робота

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)								
ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.	+	+	+	+	+		+	+
ПРН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору	+	+	+	+	+		+	
ПРН05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території		+	+	+	+		+	
ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.				+	+	+	+	+
ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.				+	+	+	+	+
ПРН25. Використовувати набуті знання для аналізу місця України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі		+	+	+	+		+	

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти має таку структуру

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – іспит	Аудиторна та самостійна навчальна робота	50
		Модульна контрольна робота (МКР)	20
		Іспит	30
		Разом	100

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності здобувача (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно»

(«2»). Невиконання завдань обов'язкової самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувача (на семінарському занятті)

№ п/п	Види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань	5	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		4	Правильна відповідь, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		3	Поверхнева відповідь з порушенням логіки, неаргументована
		2	Неправильна відповідь
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, відповіді на проблемні питання тощо)	5	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		4	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		2	Низька активність, що свідчить про неволодіння матеріалом
3.	Експрес-контроль (робота на семінарі протягом 10-15 хв.: тест, поточна контрольна робота, вибіркоче опитування та ін.)	5	Повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		4	Недостатньо повна відповідь за критеріями конкретного виду роботи
		3	Поверхнева відповідь з порушенням логіки, неаргументована
		2	Незадовільна відповідь за критеріями конкретного виду роботи

4.	Написання творчого повідомлення, виконання індивідуального проекту	5	Грунтовне повідомлення, в якому повністю розкрито зміст обраної проблеми, зроблено відповідні узагальнення, висновки
		4	Правильне, але недостатньо повне, розгорнуте та ґрунтовне повідомлення
		3	Поверхнєве з порушенням логіки, неаргументоване повідомлення
		2	Поверхнєве з порушенням логіки, численними помилками повідомлення

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів включає виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, творчих завдань). Позааудиторна самостійна робота оцінюється за традиційною 4-бальною системою: «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). За невиконання завдань самостійної роботи здобувач отримує «0» балів.

Виконані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	«відмінно»
Виконані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. В той же час допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність проблеми, сформульовані висновки нечіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	«добре»
Є істотні відступи від вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	«задовільно»
Тема самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена неправильно.	«незадовільно»

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу здобувача як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (МКР) є складником семестрового рейтингу і виконується перед заліком.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Кожне питання модульної контрольної роботи оцінюється по багатобальній системі.

Структура модульної контрольної роботи:

Завдання репродуктивного рівня (А): максимальна кількість балів – 4.

Завдання алгоритмічного рівня (В): максимальна кількість балів – 6.

Завдання творчого характеру (С): максимальна кількість балів – 10.

Максимальна кількість балів за виконану модульну контрольну роботу становить **20 балів**. Наявка на МКР оцінюється в **0 балів**.

Час виконання модульної контрольної роботи – **1 год. 20 хв.**

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Види завдань	Кількість балів	Критерії оцінки
Питання (завдання) репродуктивного рівня (рівень А, мах – 4 б.)	4	відповідь логічна та послідовна, повністю розкриває зміст питання
	3	відповідь повна, проте є незначні недоліки та помилки
	1–2	відповідь неповна, поверхнева, містить багато помилок та неточностей
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання
Питання (завдання)	6	відповідь повна, логічна,

¹ Наприклад, протягом семестру здобувач отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10: 4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом здобувача за роботу протягом семестру.

алгоритмічного рівня (рівень В, мак – 6 б.)		послідовна; здобувач демонструє відмінне знання фактологічного матеріалу, досконало орієнтується у змісті питання
	4–5	відповідь у цілому правильна, проте недостатньо повна та змістовна
	1–3	відповідь неповна, поверхнева, із суттєвими помилками та неточностями
	0	відповідь відсутня або повністю не відповідає змісту питання
Питання (завдання) творчого рівня (рівень С, мак – 10 б.)	10	відповідь вичерпна, змістовна, логічна та послідовна, містить самостійні судження та демонструє здатність до творчого розв'язання поставлених завдань; здобувач вільно оперує поняттями та термінологією, аргументовано доводить власну точку зору
	8–9	відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить недоліки та неточності у розв'язанні завдань; здобувач демонструє недостатнє обґрунтування власної точки зору
	5–7	відповідь в цілому правильна, але неповна, містить незначні недоліки, рівень самостійності суджень недостатній
	3–4	відповідь неповна, схематична, є неточності та помилки у викладенні матеріалу, рівень самостійності суджень недостатній
	1–2	відповідь поверхнева, нелогічна, містить суттєві помилки та неточності, рівень самостійності суджень низький
	0	відповідь відсутня або не відповідає змісту питання
	Разом	20 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Максимальний рейтинговий бал студента становить **70 балів**.

Підсумкова форма контролю – **іспит в усній формі**.

Підсумковий контроль

Іспит

Здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **63 – 70**, за рішенням кафедри може бути виставлена підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою «**відмінно**», за шкалою ЄКТС – **A**. **Підсумковий рейтинговий бал** виставляється шляхом додавання до семестрового рейтингового бала здобувача **30 балів**.

Іспит відбувається в **усній формі**. Здобувачі мають дати відповідь на три питання екзаменаційного білету.

Викладач оцінює відповідь здобувача на іспиті за 4-бальною шкалою. Ця оцінка трансформується в **екзаменаційний рейтинговий бал** у такий спосіб:

«**відмінно**» – 30 балів;

«**добре**» – 23 бали;

«**задовільно**» – 18 балів;

«**незадовільно**» – 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача на іспиті

Повна і правильна відповідь на всі питання екзаменаційного білету, здобувач демонструє знання фактологічного матеріалу, основних теоретичних питань курсу, вичерпно відповідає на додаткові запитання викладача, творчо застосовує теоретичний апарат дисципліни	« відмінно » (30 балів)
У цілому правильна відповідь на питання екзаменаційного білету, здобувач вміє робити аналіз і висновки, але на додаткові запитання викладача відповідає з деякими неточностями та недоліками	« добре » (23 бали)
Поверхнева відповідь на питання екзаменаційного білету, здобувач припускається помилок при висвітленні фактологічного матеріалу, частково знає відповідь на запропоновані питання і демонструє наявність окремих елементів самостійного мислення	« задовільно » (18 балів)
Відсутність будь-якої відповіді на теоретичні запитання внаслідок незнання програмного матеріалу	« незадовільно » (0 балів)

Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни виставляється за підсумковим рейтинговим балом (сума семестрового рейтингового бала та екзаменаційного бала) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за дисципліну за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Якщо здобувач на іспиті з дисципліни, з якої він мав семестровий рейтинговий бал **менше 42 балів**, отримує **позитивну** екзаменаційну оцінку («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»)), то йому виставляється підсумкова оцінка з дисципліни за національною шкалою **лише «задовільно»**, за шкалою ЄКТС – **Е**, а в екзаменаційній відомості в графі «Підсумковий рейтинговий бал» ставиться **60 балів**.

Умови допуску до семестрового іспиту

Для допуску здобувачів вищої освіти до іспиту з дисципліни «Туристичні регіони світу» обов'язковим є виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Туристичні регіони світу». Здобувач вважається **допущеним до семестрового контролю** (іспиту), якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Разом	Лекції	Семінарські/практичні заняття	Модульна контрольна робота	СРС
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади туристичного районування. Туристичні регіони світу						
1.	Тема 1. Туристичне та рекреаційне районування: теоретичні аспекти	8	2	2	–	4
2.	Тема 2. Туристично-рекреаційні ресурси Європейського туристичного регіону. Південна і Західна Європа	12	2	2	–	8
3.	Тема 3. Туристично-рекреаційні ресурси Європейського туристичного регіону. Північна і Центрально-Східна Європа	12	2	2	–	8
4.	Тема 4. Туристично-рекреаційні ресурси Азіатсько-Тихоокеанського туристичного регіону	14	2	2	–	10
5.	Тема 5. Туристично-рекреаційні ресурси Американського туристичного регіону	14	2	2	–	10
6.	Тема 6. Туристично-рекреаційні ресурси Африканського туристичного регіону	12	2	2	–	8
7.	Тема 7. Туристично-рекреаційні ресурси Близькосхідного туристичного регіону	10	2	2	–	6
	Модульна контрольна робота	8	–	–	2	6
	Разом годин за модулем 1:	90	14	14	2	60
	Усього годин:	90	14	14	2	60

10. Рекомендовані джерела

Базова література

1. Головченко В., Кравчук О. Країнознавство: Азія, Африка, Латинська Америка, Австралія і Океанія : навч. посіб. Київ : Нічлава, 2006. 336 с.
2. Калущкий І. Ф., Ковальська Л. В. Рекреаційні комплекси світу : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : Лік, 2014. 72 с.
3. Кузик С. П. Географія туризму : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 271 с.
4. Мальська М. П. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2010. 222 с.
5. Масляк П. О. Рекреаційна географія : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 343 с.
6. Немець Л. М., Кулешова Г. О., Соколенко А. В. Туристсько-рекреаційні ресурси світу : навч.-метод. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 102 с.
7. Полчанінова І. Л., Покогодна М. М. Рекреаційні комплекси світу : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 107 с.
8. Рутинський М. Й. Географія туризму : навч.-метод. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 160 с.
9. Сажнева Н. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Мелітополь : Люкс, 2008. 329 с.
10. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 296 с.
11. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу. Ніжин : Вид-во Ніжинського держ. ун-ту імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
12. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа. Азія. Австралія та Океанія : навч. посіб. Київ : Альтерпрес, 2009. 427 с.

Додаткова література

1. Аристова Л. Б. Туристический комплекс Турции и стран ЦА: состояние, проблемы, перспективы. *Восточная аналитика*. 2019. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turisticheskiy-kompleks-turtsii-i-stran-tsa-sostoyanie-problemy-perspektivy>.
2. Бейдик О. О., Бондарчук Ю. С., Мішеніна Н. О. Туристські ресурси Естонії: позиціонування в Україні та світі. *Географія та туризм*. 2014. Вип. 28. С.112–118. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/bejdyk4.htm.
3. Бекренева Ю. С., Соловьева Е. Г. Особенности и перспективы развития международного туризма в США. *Казанский вестник молодых ученых*. 2019. № 5. С. 156–162. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-i-perspektivy-razvitiya-mezhdunarodnogo-turizma-v-ssha>.
4. Бессонова В. Б. Туристский регион: содержание и границы понятия (на примере анализа туристской учебной литературы). *Туризм и культурное*

наследие: Межвузов. сборник науч. трудов. 2006. Вып. 3. С.287–295. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/bessonova2.htm.

5. Большаник П. В. Туристское районирование США. *Вестник Югорского государственного университета*. 2016. Вып. 4 (43). С. 7–12. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskoe-rayonirovanie-ssha>.

6. Большаник П. В. Туристское районирование Канады. *Вестник Югорского государственного университета*. 2017. Вып. 2 (45). С. 52–54. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskoe-rayonirovanie-kanady>.

7. Голубнича С.М. Рекреаційні комплекси світу: метод. вказівки для самостійн. роботи студентів ден. і заоч. форм навчання напряму підготовки «Туризм». Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. 92 с.

8. Горіна Г. О. Компаративний аналіз підходів до територіального районування світу за туристичними регіонами міжнародними інститутами. *Економіка і суспільство*. 2016. Вип. 3. С.311–316. URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/70/1/Gorina_article_30_06_2016.pdf.

9. Комар Н. В., Уніят А. В. Привабливість Азіатсько-Тихоокеанського регіону на світовому ринку туристичних послуг. *Ефективна економіка*. 2015. № 7. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/18961>.

10. Кулешова Г. О. Туристсько-рекреаційні ресурси світу: метод. вказівки для самостійн. роботи студентів, що навчаються за спеціальністю «Економічна та соціальна географія». Харків, 2012. 60 с.

11. Кусков А. С., Терентьева О. В., Шуть Р. А. Роль международного туризма в экономике Италии. *Туризм и культурное наследие: Межвузов. сборник науч. трудов*. 2002. Вып. 1. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/kuskov.htm.

12. Любичева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). Київ: Альтерпрес, 2002. 436 с.

13. Манаков А. Г. География международного туризма и Всемирного наследия ЮНЕСКО: взгляд сквозь призму концепции «центр – периферия». *Псковский регионологический журнал*. 2009. № 8. С. 63–74. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/geografiya-mezhdunarodnogo-turizma-i-vsemirnogo-naslediya-yunesko-vzglyad-skvoz-prizmu-kontseptsii-tsentr-periferiya>.

14. Манаков А. Г. Туристское районирование мира: геокультурный подход. *Псковский регионологический журнал*. 2010. № 9. С. 82–90. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/turistskoe-rayonirovanie-mira-geokulturnyy-podhod>.

15. Мандрик І. П., Степасюк І. В. Особливості розвитку туризму в Португалії. *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Серія «Географічні науки»*. 2012. № 9 (234). С.153–159. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/mandryk.htm.

16. Мышлявцева С. Э. Анализ туристских потоков в странах Южной Европы (на примере Испании). *Географический вестник*. 2015. № 3. С. 111–114. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-turistskih-potokov-v-stranah-yuzhnoy-evropy-na-primere-ispanii>.

17. Петрина Н. В., Левасюк Н. В. Національні парки Кенії: територіальна організація мережі та туристсько-рекреаційне значення. *Географія та туризм*. 2016. Вип. 35. С. 36–47. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/petryna.htm.
18. Петринка Л. В. Географія туризму : навч. посіб. Ч. 1. Харків : Основа, 2011. 95 с.
19. Петринка Л. В. Географія туризму : навч. посіб. Ч. 2. Харків : Основа, 2011. 96 с.
20. Покоłodна М. М. Рекреаційна географія : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2012. 275 с.
21. Покоłodна М. М., Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу (в тому числі турсуриси України) : конспект лекцій. Харків : ХНАМГ, 2012. 174 с.
22. Прасул Ю. І., Шумік Є. С. Природні рекреаційні ресурси світу : метод. рекомендації до самост. і практич. роботи. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. 34 с.
23. Пульникова А. А., Бовтун В. С. Туризм в Китає и перспектива его развития. *Горизонты образования*. Барнаул, 2008. Вып. 10. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/pulnikova.htm.
24. Рекреаційна географія : письмові консультації / уклад. Л. А. Савранчук, В. Г. Явкін. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2012. 110 с.
25. Сирик В. Ф. Рекреационный потенциал отдельных стран Центральной Европы. *Культура народов Причерноморья*. 2009. № 176. С. 169–173. URL: https://tourlib.net/statti_tourism/sirik.htm.
26. Слепнева Е. В., Лопатин М. Н., Чупикова Е. А. Туристско-рекреационное районирование северо-западной части Центральной Азии. *Известия Иркутского государственного университета*. 2017. Т. 22. С. 104–123. URL: <file:///C:/Users/lebed/Downloads/turistsko-rekreationsionnoe-rayonirovanie-severo-zapadnoy-chasti-tsentralnoy-azii.pdf>.
27. Сологуб Ю. І. Політична нестабільність в країні як негативний фактор розвитку туристичної сфери держави (на прикладі країн Північної Африки). *Країнознавство*. 2011. № 1. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/sologub.htm.
28. Туристичне країнознавство: країни – лідери туризму : навч. посіб. / за ред. О. О. Любіцевої. Київ : Альтерпрес, 2008. 436 с.
29. Фастовець О. О. Особливості розвитку туризму та гостинності в Саудівській Аравії. *Туристичний та готельно-ресторанний бізнес: світовий досвід та перспективи розвитку для України* : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конференції (Одеса, 10 квітня 2019 р.). Одеса : ОНЕУ, 2019. С. 136–140. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/fastovec2.htm.
30. Харитон В. В. К вопросу районирования Восточной Европы как туристского региона в конце XX – начале XXI в. *Вестник Томского государственного университета. Культурология и искусствоведение*. 2018. № 29. С. 156–162. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/k-voprosu-rayonirovaniya-vostochnoy-evropy-kak-turistskogo-regiona-v-kontse-hh-nachale-hhi-v>.

31. Ярьоменко С. Г. Лікувально-оздоровчий туризм в Румунії: територіальна організація та основні тенденції розвитку. *Географія та туризм*. 2014. Вип. 31. С. 3–14. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/yaromenko.htm.

11. Додаткові ресурси

1. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <http://www2.unwto.org/>.

2. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <https://whc.unesco.org/>.

3. Все о туризме – образовательный туристический портал. URL: <https://tourlib.net/>.

4. AirPano: Виртуальные путешествия вокруг света. URL: <https://www.airpano.ru/>.